

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100311424**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Белене за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	7
Коригирани неправилни отчитания	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	11

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации

**ДО
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н МИЛЕН ДУЛЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БЕЛЕНЕ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Белене, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Белене към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Белене в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-03-114 от 19.08.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в

състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. В община Белене не е изградено звено за вътрешен одит. Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.¹

Не са спазени разпоредбите на чл. 12, ал. 2 т. 3 от ЗВОПС за задължително изграждане на вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв. и на чл. 21 от ЗПФ, което на основание параграф 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

2. През 2023 г. в община Белене, разходи за трудови възнаграждения на щатен персонал и извънтрудови възнаграждения на лица на обща стойност 267 936 лв. са изплатени в брой, вместо да бъде създадена организация за тяхното изплащане по банков път. Директно разходване на средства в брой от касата на бюджетната организация, се прилага само по изключение или когато поради естеството на дейността банково разплащане практически не е възможно. От одитираната организация не са представени доказателства за липса на възможност за платежен превод.²

Не са спазени разпоредбите на чл.3, ал.1, т.3 и чл. 4а от Закона за ограничаване плащанията в брой.

Коригирани неправилни отчитания

1. Към 31.12.2023 г. по сметка 4611 „Временни безлихвени заеми от/за централния бюджет“ в отчетна група „Бюджет“ неоснователно е налично крайното дебитно салдо на стойност 907 342 лв. Салдото е в резултат на осчетоводен при възстановяването през 2022 г. временен безлихвен заем, предоставен от ДФ „Земеделие“, който при получаването не е осчетоводен по кредита на сметка 4611 „Временни безлихвени заеми от/за централния бюджет“.³

Не са спазени разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от Закона за счетоводството, както и указанията на министъра на финансите, дадени с т. 26 от ДДС № 12 от 2011 г.

2. Получена застрахователна полица, гарантираща обезпечаването на авансово плащане по договор, с изтекъл срок на валидност към 31.12.2023 г. на стойност 872 612 лв. не е отписана от сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетна група „Бюджет“.⁴

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 26, от ДДС № 11 от 2013 г.

¹ Одитни доказателства №№ 1 и 19

² Одитни доказателства №№ от 2 до 4

³ Одитни доказателства №№ 5 и 6

⁴ Одитни доказателства №№ 7 и 8

3. В общинска администрация Белене, в резултат на неправилно въведени параметри в амортизационния план, както и технически грешки при осчетоводяването на изчислените в амортизационния план амортизации, салдото по сметки от подгрупа 241 „Амортизация на дълготрайни материални активи“ резултативно е завишено в отчетна група „Бюджет“ с 12 722 лв. и занижено в отчетна група ДСД с 218 410 лв.⁵

Не е спазена разпоредбата на чл. 24 от Закона за счетоводството, както и указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 05 от 2016 г.

4. При проверка на осчетоводените в отчетна група “Бюджет“ приписани приходи е установено:

- неоснователно по сметка 7189 „Приписани други приходи“ са осчетоводени приписани приходи на обща стойност 260 433 лв. за предоставени за безвъзмездно ползване общински имоти на небюджетни организации с нестопанска цел (читалища, футболен клуб и др.);

- неправилно по сметка 7189 „Приписани други приходи“ са осчетоводени приписани приходи на обща стойност 37 045 лв. за предоставени за безвъзмездно ползване общински имоти, вместо по сметка 7181 „Приписани приходи от наеми и концесии“.⁶

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на приходите в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г., както и указанията на министъра на финансите, дадени в т. 17.13. от ДДС № 20 от 2004 г.

5. Изплатени авансово средства на обща стойност 128 230 лв. по договори за реконструкция на уличната мрежа са осчетоводени в отчетни групи „Бюджет“ (7 800 лв.) и СЕС (120 430 лв.) неправилно по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. Част от разходите (7 800 лв.) неоснователно са капитализирани по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група ДСД.⁷

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 18 от ДДС № 4 от 2009 г. и т. 103 от ДДС № 14 от 2013 г.

6. В общинска администрация Белене, извършени през текущия период разходи за документи, с които се регулират въпроси свързани с градоустройствената политика и развитието на съответните територии на общината (устройствен план, регулационни планове), на обща стойност от 56 688 лв., неоснователно са признати и осчетоводени в отчетна група „Бюджет“ по сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“, вместо да бъдат изписани на разход по сметки 6029 „Други разходи за външни услуги“.

На активите не са начислени разходи за амортизации.⁸

Не са спазени указанията на т. 38 от ДДС № 20 от 2004 г., т. 18 от ДДС № 5 от 2016 г. и на Тема 9 от Коментарите по методологически въпроси, дадени от министъра на финансите, както и определенията на т.т. 3.1 и 3.3 от СС 38 „Нематериални активи“.

⁵ Одитни доказателства №№ 9 и 10

⁶ Одитни доказателства №№ от 12 до 13

⁷ Одитни доказателства №№ от 14 до 18

⁸ Одитни доказателства №№ от 20 до 23

7. Условно задължение (запис на заповед) с изтекъл изискуем срок на стойност 54 722 лв., не е отписано от сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“ в отчетна група „Бюджет“.⁹

Не е спазена и разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството.

8. Предоставен временен безлихвен заем за 24 025 лв. на Местна инициативна група „Белене-Никопол“ е осчетоводен в отчетна група "Бюджет" неправилно по дебита на сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети, вместо по дебита на сметка 5312 „Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на нестопански организации“. На касова основа е отчетен правилно по подпараграф 72-01 "Предоставени средства по възмездна финансова помощ."¹⁰

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 24 от ДДС № 15 от 2015 г.

9. По сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ неправилно е отразен дела на общината в собствения капитал на три търговски дружества в които има 100 на сто дялово участие („Медицински център Бел Медик“ ЕООД, „Многопрофилна болница за активно лечение“ ЕООД и „Здраве“ ЕООД), в резултат на което резултативно салдото по сметката е занижено с 20 000 лв.¹¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т.28.4 на ДДС № 20 от 2004 г.

10. При извършения от одитния екип анализ на салдата и оборотите от оборотната ведомост, представена в Сметна палата към 31.12.2023 г. и салдата и оборотите по счетоводни сметки в счетоводните програмни продукти (ПП), е установено несъответствие по осем счетоводни сметки (дебитен и кредитен оборот – 18 108 лв.) в отчетна група СЕС. При извършения от одитния екип, съвместно с представители на общината, анализ и проверка на документи, е установено, че информацията в счетоводните програмни продукти на разпоредителите с бюджет в системата на общината съответства на тази от първичните и вторичните счетоводни документи (оборотни ведомости, инвентарни книги и др.). Разликите в оборотите и крайните салда са в резултат на това, че по един проект дебитните и кредитни обороти са натрупани два пъти.¹²

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 и чл. 26, ал.1, т.т 2 и 5 от Закона за счетоводството и указанията на т. 39 от ДДС 6 от 2016 г, дадени от министъра на финансите.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Контролните дейности, свързани с консолидирането на годишния финансов отчет и отчитането на: амортизациите на нефинансови дълготрайни активи и дяловото участие в капитала на търговските дружества не са прилагани непрекъснато и последователно, в резултат на което са допуснати неправилни отчитания, включени в одитния доклад.

Не са въведени контролни процедури във връзка с прилагане на чл. 4а от Закона за ограничаване на плащанията в брой.

⁹ Одитни доказателства №№ от 24 до 26

¹⁰ Одитни доказателства №№ 27 и 28

¹¹ Одитни доказателства №№ от 29 до 32

¹² Одитни доказателства №№ от 3 до 35

В изпълнение на т. 67 от писмо ДДС № 8 от 21.12.2023 г. на министъра на финансите, коригираният ГФО (Баланс/ОПР) към 31.12.2023 г. е представен в Министерство на финансите и Сметна палата.

В подкрепа на констатациите са събрани 35 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Плевен, ул. „Д. Константинов“ № 23а Сметна палата, ИРМ – Плевен.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 487 от 04.12.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Белене и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Въпросник за оценка на състоянието на СФУК в община Белене и отчет за касово изпълнение към 31.12.2023 г.	1
2	Работен документ ГФО 2.16.2 за проверка разходите за работни заплати и отчет за касово изпълнение към 31.12.2023 г.	3
3	Извлечение от одиторски софтуер на сметка 4211 "Задължения към работници, служители и друг персонал - местни лица" в кореспонденция със сметка 5011 "Касови наличности в левове"	1
4	Извлечение от одиторски софтуер на сметки от подгрупа 604 "Разходи за заплати, други възнаграждения и провизии за персонала" в кореспонденция със сметка 5011 "Касови наличности в левове"	1
5	Заявки за безлихвен заем, удостоверение за ескроу сметка (открита под условие), писма от Управляващ орган за верификация на средства, справка за състояние на дълг към 31.12.2023 г.	48
6	Коригиращи операции на сметка 4611 "Временни безлихвени заеми от/за централния бюджет"	1
7	Застрахователна полица с изтекъл срок на валидност към 31.12.2023 г.	5
8	Коригиращи операции за сметка 9214 "Получени гаранции и поръчителства"	1
9	Индивидуални амортизационни планове преди и след корекция на дълготрайни активи; справка за грешно изчислени разходи за амортизации	40
10	Коригиращи операции на сметки от подгрупа 24 "Амортизация на дълготрайни активи"	1
11	Справка за приписани приходи; извлечение на сметка 7189 "Приписани други приходи"	3
12	Коригиращи операции на сметка 7189 "Приписани други приходи"	1
13	Работен документ ГФО 2,25 за проверка на провизии, приписани приходи и др.	4
14	Договор и първични документи за авансови плащания	28
15	Договор и първични документи за авансови плащания	60
16	Коригиращи операции на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт"	1
17	Коригиращи операции на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната"	1
18	Работен документ ГФО 2.16.1 за проверка на капиталови разходи	6
19	Поименно щатно разписание на длъжностите в община Белене	4
20	Договор и първични документи	20
21	Извлечение на сметка 2109 "Други нематериални дълготрайни активи"	1

22	Първични документи-фактура, протокол и платежно нареждане	8
23	Коригиращи операции на сметка 2109 "Други нематериални дълготрайни активи"	1
24	Запис на заповед с изтекъл изискуем срок	3
25	Извлечение на сметка 9299 "Други кредитори по условни задължения"	1
26	Коригиращи операции на сметка 9299 "Други кредитори по условни задължения"	1
27	Решение на ОбС Белене и извлечение на сметка 4614 "Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети"	11
28	Коригиращи операции на сметка 5312 "Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на нестопански организации"	1
29	Годишни финансови отчети на търговски дружества с мажоритарно общинско участие за 2023 г.	
30	Извлечение на сметка 5111 "Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната"	1
31	Коригиращи операции на сметка 5111 "Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната"	1
32	Работен документ ГФО 2.16.1 за проверка на отчитане на търговски дружества	32
33	Оборотна ведомост на проект	1
34	Работен документ ГФО 2.28.3 за проверка на консолидиране на оборотни ведомости	3
35	Работен документ ГФО 2.33 за проверка на консолидиране на оборотни ведомости след корекция	3